

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM
KURUMU**
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	16

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: İnsan Kaynakları Tablosu	4
Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	5
Tablo 3: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5

KISALTMALAR

- BTK** : Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
INTOSAI : Uluslararası Yüksek Denetimler Kurumları Teşkilatı
KHK : Kanun Hükmünde Kararname
RG : Resmi Gazete
TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kurum Bütçesinin Stratejik Plan ve Performans Programına Uygun Olarak Hazırlanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nda değişiklik yapan 27.01.2000 tarih ve 4502 sayılı Kanunla önce Telekomünikasyon Kurumu olarak kurulmuş, daha sonra 10.11.2008 tarih ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile yeniden düzenlenerek adı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu olarak değiştirilmiştir. Yine aynı Kanunla 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun adı da "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun" olarak değiştirilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kamu tüzel kişiliğini haiz idari özerkliğe sahip bir otorite olup, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumdur.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında Kurumun görev ve yetkileri aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

- Sektörde rekabeti tesis etmek ve korumak,
- Abone, kullanıcı, tüketici ve son kullanıcıların haklarını korumak,
- İşletmeciler arasında uzlaşma prosedürlerini işletmek,
- Sektördeki gelişmeleri takip etmek ve sektörün gelişimini teşvik etmek,
- Frekans, uydu pozisyonu ve numara planlarını yapmak ve uygulamak,
- Sektörde ihtiyaç duyulan düzenlemeleri yapmak ve denetlemek,
- Elektromanyetik girişimi tespit etmek ve önlemek,
- Tarifeleri onaylamak ve denetlemek,
- Referans erişim tekliflerini onaylamak,
- Her çeşit sistem ve cihazın, uyumlaştırılmış ulusal standartlarını yayımlamak ve uygulanmasını sağlamak,
- Radyo ve televizyon yayıncılığında kullanılacak frekansların planlama, tahsis ve tescil işlemlerini yürütmek,
- Elektronik haberleşme sektöründe tesis, ölçüm ve bakım-onarım yapacak kuruluşların yetkilendirmesini bu konuda görevli kuruluşlarla koordine etmek,

- Pazar analizleri yapmak, ilgili pazarı ve ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmeci veya işletmecileri belirlemek,
- Uluslararası birlik ve kuruluşların çalışmalarına katılmak, kararların uygulanmasını takip etmek,
- Millî güvenlik, kamu düzeni veya kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak,
- Evrensel hizmet de dâhil olmak üzere, her türlü hizmete ilişkin hizmet kalitesi ve standartlarını belirlemek, denetlemek, denettirmek ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemek.

02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Cumhurbaşkanlığı Kararnelerinde düzenleyici ve denetleyici kurumların yapılanma, amaç ve görevleri ile ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kurumun teşkilatı, çalışma usul ve esasları ile hizmet birimleri ve bu birimlerin görev, yetki ve sorumlulukları, personelin nitelikleri, sayı ve unvanları, atanması, ücret ile diğer mali ve sosyal hakları, 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun'da düzenlenmiştir. Kurumun merkezi Ankara'da olup 7 bölge müdürlüğünden oluşan taşra teşkilatı bulunmaktadır. Kurumun ilişkili olduğu bakanlık Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'dır.

Kurum, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu ile Başkanlık teşkilatından oluşur. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu, Kurumun karar organıdır. Kurul, biri başkan olmak üzere toplam yedi üyeden oluşur. Kurul Başkanı Kurumun da başkanıdır. Kurul Başkanı Kurumun en üst idarî amiridir. Kurumun yönetim ve temsil yetkisi Başkana aittir. 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnesi'nin (III) sayılı Cetvelinde yer alan Kurumun başkan ve üyelerinin görev süreleri 4 yıldır.

02.07.2018 tarih ve 703 sayılı KHK'nin Geçici 34 üncü maddesinde; bu maddenin yayımı tarihinde, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu hariç olmak üzere, düzenleyici ve denetleyici kuramlarda görev yapmakta olan Kurul başkan ve üyelerinden; atanma tarihi itibarıyla görevde dördüncü yılını doldurmuş olanların görevleri bu maddenin yayımı tarihinde,

atanma tarihi itibarıyla görevde dördüncü yılını doldurmamış olanların görevleri dördüncü yılı doldurdukları tarih itibarıyla sona ereceği hükme bağlanmıştır.

Kurumun hizmet birimleri; hukuk müşavirliği, daire başkanlıkları ve müdürlükler şeklinde teşkilatlanan ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimleriyle bölge müdürlükleri şeklinde teşkilatlanan taşra teşkilatı birimlerinden oluşmaktadır.

Kurumun ana hizmet birimleri; Hukuk Daire Başkanlığı, Bilgi Sistemleri Dairesi Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, İnternet Daire Başkanlığı, Erişim ve Tarifeler Dairesi Başkanlığı, Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Sektörel Denetim Dairesi Başkanlığı, Sektörel Rekabet Dairesi Başkanlığı, Spektrum İzleme Dairesi Başkanlığı, Spektrum Yönetimi Dairesi Başkanlığı, Teknik Düzenlemeler Dairesi Başkanlığı, Tüketici Hakları Dairesi Başkanlığı, Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve Yetkilendirme Dairesi Başkanlığıdır.

Danışma birimleri; Hukuk Müşavirliği ve Kurul İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'ndan; Yardımcı hizmet birimleri ise; İdari Daire Başkanlığı, Teknik İşletme Dairesi Başkanlığı, Basım ve Yayın İşleri Müdürlüğü, Basın ile İlişkiler Müdürlüğü, Bilişim Sistemleri Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, Kurumsal Kalite Değerlendirme Dairesi Başkanlığı, Malî İşler Dairesi Başkanlığı, Özel Kalem Müdürlüğü, Piyasa Gözetim Laboratuvarı Müdürlüğü ve Tüketici ile İlişkiler Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Bölge müdürlükleri; Ankara Bölge Müdürlüğü, Diyarbakır Bölge Müdürlüğü, Erzurum Bölge Müdürlüğü, İstanbul Bölge Müdürlüğü, İzmir Bölge Müdürlüğü, Mersin Bölge Müdürlüğü ve Samsun Bölge Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, “meslek personeli” ve “diğer personel” eliyle yürütülmektedir. Kurumun meslek personeli; Bilişim başuzmanları, Bilişim uzman ve yardımcıları, Teknik uzman ve yardımcıları ile İdari uzman ve yardımcılarından oluşmaktadır. Bilişim uzman ve uzman yardımcılarının ana hizmet birimlerinde, teknik ve idari uzman ve uzman yardımcılarının danışma ve yardımcı hizmet birimleri ile bölge müdürlüklerinde çalıştırılmaları esastır. Kurum personeli kadro karşılığı sözleşmeli statüde istihdam edilmektedir.

Kurum personeli ücret, sosyal ve diğer mali haklar ile 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanun'da yer alan hükümler dışında 657 sayılı Kanuna tâbidir.

Kurumda 31.12.2018 tarihi itibariyle mevcut insan kaynaklarına ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: İnsan Kaynakları Tablosu

Kadro Unvanları	Toplam Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Kurul Başkanı	1	0
Kurul Üyesi	4	2
Kurum Başkan Yrd.	5	1
Müşavir	0	21
Hukuk Müşaviri	5	6
Daire Başkanı	16	7
Uzman, Uzman Yardımcısı	244	289
Daire Tabibi, Hemşire	2	0
Mühendis	8	0
Tekniker, Teknisyen	18	0
Avukat	10	3
Müdür	0	5
Bilgisayar İşletmeni	2	11
Memur, Şef	41	23
Şoför, Bekçi, Kaloriferci	10	3
Araştırmacı 375	2	0
Taşra	143	62
TOPLAM	511	433

1.2. Mali Yapı

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresi olması nedeniyle, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun muhasebe işlemlerini içeren 7, 8, 42, 49, 50, 51, 52, 76 ve 78 inci maddelerine tabidir. Kurumun bütçesinde yer alan gelir fazlalıkları, 5018 sayılı Kanun'da belirlenen usul ve esaslara göre her üç ayda bir Hazineye aktarılmaktadır.

Kurum bütçesi, analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmakta, muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Tablo 2'de görüleceği üzere, 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile kanunlaşan KGK bütçesi 3.065.000.000,00-TL'dir. Yıl içerisinde yapılan revizyonlar ile bütçe 3.531.480.000,00-TL'ye yükselmiştir. Yılsonu itibarıyla bütçenin gerçekleştirme oranı %115'tir.

Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Kodu	Ödenek Türü	Kesintili Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Yıl Sonu Gerçekleşme (TL)
01	Personel Giderleri	118.908.000,00	118.361.715,70	118.361.715,70
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	11.167.000,00	13.037.533,18	13.037.533,18
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	95.000.000,00	116.564.903,01	116.314.903,01
05	Cari Transferler	2.789.925,00	2.745.691.222,16	2.745.691.222,16
06	Sermaye Giderleri	50.000.000,00	537.824.625,95	537.655.121,66
07	Sermaye Transferleri			
08	Borç Verme			
TOPLAM			3.065.000.000,00	3.531.480.000,00

Tablo 3’de görüleceği üzere, 2018 yılı gerçekleşmesi 3.763.195.312,55-TL olan toplam bütçe gelirinin; 3.763.607.111,24 TL’sini Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, 411.798,69 TL’sini Diğer Gelirler oluşturmaktadır.

Tablo 3: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Kalemleri	Bütçe Gerçekleşmesi (TL)	Yüzde (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.763.607.111,24	134,25
Hazine Yardımı		
Bütçe Aidat Gelirleri		
Diğer Gelirler	411.798,69	157,42
TOPLAM	3.763.195.312,55	

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve mali özerkliğe sahip 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun III sayılı cetvelinin Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlarında sayılan bir kuruluştur. Bu nedenle Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre muhasebe kayıt ve işlemlerini muhasebeleştirmektedir. Muhasebeleştirme işlemleri Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yapılmakta, mali raporlar ve tablolar bu sistem üzerinden üretilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- İç Kontrol Sistemiyle İlgili Genel Durum

İç kontrol sistemine ilişkin olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

kapsamında uygulamaya konulan düzenlemeler ve geline aşama aşağıda özetlenmiştir.

1- İç kontrol sistemine ilişkin hususlar, uluslararası standartlara uyumlu, sistematik ve bilimsel esaslara dayalı olarak 5018 sayılı Kanunun 55-67 nci maddelerinde kapsamlı bir şekilde düzenlenmiştir.

2- 5018 sayılı Kanuna dayanılarak hazırlanan “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” 31.12.2005 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak uygulamaya konulmuştur. Bu düzenlemede, kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçler belirlenmiştir.

3- 5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesine dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemleri içeren “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” 26.12.2007 tarihinde yayımlanarak uygulamaya konulmuştur.

Kamu İç Kontrol Standartları, COSO modeli, INTOSAI Kamu Sektörü İç Kontrol Standartları Rehberi ve Avrupa Birliği İç Kontrol Standartları esas alınarak hazırlanmıştır. Kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 5 bileşen altında 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Tebliğde, kamu idarelerinin malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymak ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, bu standartlara aykırı olmamak koşuluyla idarelerce özel standartlar belirlenebileceği ifade edilmiştir.

4- Standartlara uyum konusunda yaşanan tereddütleri gidermek ve kurumlara rehberlik etmek amacıyla 04.02.2009 tarihinde “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi” hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Bu Rehberde, iç kontrol sisteminin etkin bir şekilde kurulması ve uygulanmasının sağlanması amacıyla kamu idarelerince Genelge ekinde verilen Rehber dikkate alınarak hazırlanacak eylem planlarının en geç 30.06.2009 tarihine kadar Bakanlığa gönderileceği ve “Eylem Planında” yer alan çalışmaların en geç 30.06.2011 tarihine kadar tamamlanacağı belirtilmiştir.

5- Son olarak, iç kontrol sistemine ilişkin uygulamada yaşanan aksaklıkların giderilmesi amacıyla 02.12.2013 tarihinde “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi” yayımlanmıştır. Bahse konu Genelgede, iç kontrol sistemine ilişkin olarak kamu idarelerine rehberlik kapsamında 2009 yılında Uyum Eylem Planı Rehberinin yayımlandığı hatırlatılarak, bu defa iç kontrol sistemiyle ilgili uygulamada yaşanan eksiklikler paylaşmış ve bu eksikliklerin

giderilmesi için alınması gereken önlemler ve yapılması gereken çalışmalar paylaşılmıştır.

Görüleceği üzere 02.12.2013 tarihi itibarıyla, iç kontrol sistemine ilişkin olarak 5018 sayılı Kanunun verdiği yetki kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığınca gerekli tüm düzenlemeler ve rehberlik kapsamında her türlü bilgilendirmeler yapılarak süreç tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, yeni mali yönetim ve kontrol sisteminin en önemli unsurlarından birisi olan iç kontrol sisteminin kurulması ve etkin bir şekilde işletilmesi konusunda en önemli görev Sayıştay'a verilmiştir. Belirtilen sürecin tamamlanmasıyla birlikte yapılacak denetimlerde, iç kontrol sisteminin kurulup kurulmadığından ziyade, uygulamada karşılaşılan belirli konulara özgü (spesifik) hata ve eksikliklere daha fazla ağırlık verilmesi aşamasına gelmiştir.

5018 sayılı Kanun gereğince "iç kontrol sistemi" kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu kapsamında değerlendirilmekte, hesap verme sorumluluğu ise Sayıştay raporlarının kapsamını oluşturmaktadır. 6085 sayılı Kanunun 36/1-c maddesinde de ortaya konulduğu üzere iç kontrol sisteminin denetimi özel olarak Sayıştay'a verilmiştir. Verilen bu denetim görevinin mali nitelik taşıyıp taşımadığının hiç bir önemi bulunmamaktadır. Denetim sürecinin sonunda, kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerine ilişkin değerlendirmeleri de içeren Sayıştay raporları esas alınarak, kamu idarelerinin hesap verme sorumlulukları TBMM'de görüşülmektedir.

B- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlarda İç Kontrol Sistemi ve BTK Uygulamaları

5018 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde belirtildiği üzere düzenleyici ve denetleyici kurumlar bu Kanunun iç kontrol sistemine ilişkin hükümlerine tabi tutulmamışlardır.

Bununla birlikte, iç kontrol sistemine ilişkin düzenlemelere tabi tutulmamakla birlikte bu kurumlar, aynı Kanunun iç kontrol sistemiyle bağlantılı "Mali saydamlık" ve "Hesap verme sorumluluğu" maddelerine, bütçelerini stratejik plan ve performans programına göre hazırlama zorunluluğu, hesap verme sorumluluğu kapsamında Sayıştay denetimi ve Sayıştay raporları esas alınarak yönetimin hesap verme sorumluluğunun TBMM'de görüşülmesi hükümlerine tabi tutulmuşlardır.

Diğer yandan iç kontrol sistemiyle ilgili olarak düzenleyici ve denetleyici kurumların tümünü kapsayan ve uygulama birliği sağlayan başka yasal bir düzenleme de bulunmamaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen kanunlarda ve yönetmeliklerde de iç kontrol sistemine ilişkin her hangi bir

düzenlemeye yer verilmemiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun ile kurulan yeni mali yönetim ve kontrol sisteminin temel unsurlarından birisi olan iç kontrol sisteminin BTK’da kurulmadığı görülmektedir.

“İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Formu” kapsamında BTK uygulamaları;

1- Kurumdaki tüm personelin Yönetmeliğin ekinde yer alan Etik Sözleşmeyi imzaladığı,

2- Kurumun klasik yaklaşıma göre organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklarının açık bir şekilde belirlendiği,

3- Yetkiler ile yetki devirleri sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği,

4- Stratejik planın, idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlandığı,

5- Stratejik plan hazırlanmasına rağmen performans programının hazırlanmadığı,

6- Bütçenin stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlanmadığı,

7- Kurumsal risk yönetim çalışmalarının yapıldığı, iç ve dış riskler tanımlanarak değerlendirildiği,

8- Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmadığı,

9- Klasik ayırımı göre Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı,

10- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin mevcut olmadığı,

11- Faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği ve duyurulduğu,

12- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun bulunmadığı,

13- İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmadığı,

14- İç kontrol sisteminin değerlendirilmediği ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmediği,

15- İç denetim birimi kurulmadığı ve iç denetim faaliyeti yapılmadığı, değerlendirilmiştir.

Görüleceği üzere, iç kontrol sisteminin denetimi için hazırlanan “İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Formu” kapsamında incelenen unsurların önemli bir kısmı BTK tarafından uygulamaya konulmadığı görülmekle birlikte, bu Kurum 5018 sayılı Kanunun iç kontrol sistemine ilişkin hükümlerine tabi olmadığı için bu hususlar bulgu konusu edilmemiştir.

C- Genel Değerlendirme

Yukarıda özetlendiği üzere, 5018 sayılı Kanun kapsamındaki tüm kamu idarelerinde uygulanmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından iç kontrol sistemine ilişkin gerekli düzenlemeler uygulamaya konulmuştur. Bu düzenlemeler gereğince, düzenleyici ve denetleyici kurumlar dışında diğer tüm kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması konusunda önemli aşama sağlanmıştır.

Düzenleyici ve denetleyici kurumların, 5018 sayılı Kanunun iç kontrol sistemine ilişkin hükümlerine tabi olmamaları ve kendi mevzuatlarında da yeterli düzenleme bulunmaması nedeniyle, bu kurumlarda mevcut mali sisteme uyumlu bir iç kontrol sisteminin kurulamadığı görülmektedir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlarda iç kontrol sisteminin kurulamamış olması nedeniyle, bu kurumlara ilişkin hazırlanan denetim raporlarında, hesap verme sorumluluğunun temel unsurlarından olan iç kontrol sistemi hakkında yeterli değerlendirmelere yer verilemediğinden, bu idarelerin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM’de etkin bir şekilde görüşülmesi sağlanamamaktadır.

Bu itibarla, düzenleyici ve denetleyici kurumların 5018 sayılı Kanunla kurulan mevcut mali sisteme uyumlarının sağlanabilmesi ve Sayıştay raporlarına dayanılarak yönetimin şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunun TBMM’de etkin bir şekilde görüşülmesine katkı sunulabilmesi için 5018 sayılı Kanunun iç kontrol sistemiyle ilgili bu kurumlara uygulanmayan hükümlerini kapsayacak şekilde yasal düzenlemelere ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kurum Bütçesinin Stratejik Plan ve Performans Programına Uygun Olarak Hazırlanmaması

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar 5018 sayılı Kanun’un 2 nci maddesi uyarınca

“Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme” başlıklı 9 uncu maddesine tabi olmamakla birlikte, aynı Kanun’un 17 nci maddesinin son fıkrasında, bu kurumların bütçelerini stratejik plan ve performans hedeflerine göre hazırlayacakları hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemelerinde Stratejik plan; “*Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planı, ifade eder*” şeklinde, Performans programı ise; “*Kamu idarince yürütülen faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren program*” şeklinde tanımlanmaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilât Yönetmeliği’nin (RG Tarih/Sayısı: 08.06.2011/27958) 8 inci maddesinin (e) bendinde; “*Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak, bütçede hesaplar arasında aktarma yapılmasına karar vermek*” Kurulun görevleri arasında sayılmıştır.

Belirtilen düzenlemelere göre, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) bütçesinin stratejik plan ve performans programına göre hazırlanması yasal zorunluluk olduğu, diğer yandan performans programı hazırlamadan Kurumun stratejik plan hazırlanmış olmasının da anlamsız kaldığı görülmektedir.

Her ne kadar Kurul tarafından hazırlanacak Stratejik Plan ve Performans Programının hangi esaslara göre hazırlanacağı mevcut düzenlemelerde belirtilmemiş ise de, hukukun genel prensiplerinden hareketle, belirtilen dokümanların hazırlanmasında 5018 sayılı Kanun kapsamında uygulamaya konulan genel düzenlemelerin esas alınması gerektiği düşünülmektedir.

BTK bütçesinin stratejik plan ve performans programına göre hazırlamamış olmasının, 5018 sayılı Kanun ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilât Yönetmeliği hükümlerine aykırılık oluşturduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; aynen; “5018 sayılı Kanunun “*Merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması*” başlıklı 17’nci maddesinde, *Düzenleyici ve denetleyici kurumlar için yer alan: “Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlarlar.” hükmü,*

2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanunun “*Personel nitelikleri*” başlıklı 8’inci maddesi ile Kurumun teşkilat yapısını düzenleyen 08

Haziran 2011 tarih ve 27958 sayılı mükerrer resmi gazetede yayımlanan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilat Yönetmeliği'nin "Kurulun görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinin (b) ve (e) bendinde yer alan;

"(b)Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

e)Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak, bütçede hesaplar arasında aktarma yapılmasına karar vermek." hükmü gereği, Kurumun stratejik plana dayalı politikalar oluşturacağı ve bu planlara dayalı bütçenin hazırlanması gerekliliği ortaya konulmuştur.

Bununla birlikte, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, 5018 sayılı Kanunun uygulama esaslarını belirleyen Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve bu Yönetmeliğe dayalı mülga Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu kapsamına dâhil edilmemiştir. Buna rağmen, 2010-2012 dönemini kapsayan Stratejik Plan ilk olarak 2009 yılında Stratejik Planlama Kılavuzuna mümkün olduğu kadar bağlı kalarak ve Kurumumuzun faaliyetlerine yön vermesi yanında sektör paydaşlarına gösterici bir rol oynaması, tüketicilerin bilgilendirilmesi, karar mekanizmaların desteklenmesi gibi hususlara katkı sağlaması amacıyla yayımlanmaktadır.

Diğer taraftan, Kurumumuzun, 5018 sayılı Kanunun "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesi ile bu Kanuna dayanarak hazırlanan ve performans programına ilişkin usul ve esasların belirlendiği, 05/07/2008 tarihli ve 29627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programı Hakkında Yönetmelik hükümlerine tabi olmaması nedeniyle, performans programı hazırlama yükümlülüğü bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla, Kurumumuz stratejik planı ile bütçesinin mevcut kanuni düzenlemelere uygun olarak hazırlandığı değerlendirilmekle birlikte, stratejik planın yayımlanmasının anlamsız kaldığı görüşünün yerinde olmadığı mütalaa edilmektedir. Zira, yukarıda değinildiği gibi, 2009 yılından beri yapılan Kurum Stratejik Planları sektör paydaşlarına yön gösterici bir rol oynamakta ve Kurum İş Planlarında bu makro çerçeveye uygun hareket edilmektedir.

Öte yandan, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin program bütçe esaslarına göre hazırlanması gerektiğine ilişkin T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Genel Müdürlüğü'nün 26/03/2019 tarih ve E.1155 sayılı yazısında BTK Program Bütçe Yapısının oluşturulması gerektiği ve buna ilişkin taslak çalışmanın

hazırlandığı, taslak çalışmanın incelenerek son halinin verilmesi için ilişkili olunan Bakanlık üzerinden bildirilmesi gerektiği hususu tarafımıza bildirilmiştir.

Bunun üzerine, söz konusu Taslak Program Yapısı incelenerek gerekli görüşler verilmiş ayrıca, Stratejik plan ve performans esaslı bütçeleme sistemin kanuni dayanağını oluşturan 5018 Sayılı Kanunu 9 ve 13'üncü maddelerine tabi olmadığı ve bu kapsamda anılan Kanunda değişiklik yapılmasına ilişkin değerlendirmeye yer verilmiştir.

Sonuç olarak, Program Bütçe Yapısına geçilmesi ile beraber Kurum bütçesinin stratejik plan ile uyumlu bir hale getirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) 5018 sayılı Kanunun stratejik plan ve performans esaslı bütçeleme sisteminin kanuni dayanağı olan 9 ve 13 üncü maddelerine tabi olmamakla birlikte, aynı Kanunun 17 nci maddesiyle bu boşluk giderilerek, Kurumun stratejik plan ve performans programı hazırlama zorunluluğu getirilmiştir.

Diğer yandan, kamu idaresi cevabında da belirtildiği üzere, bu konuda yaşanan tereddütlerin giderilmesine yönelik olarak, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Genel Müdürlüğü'nün 26/03/2019 tarihli yazısına istinaden, Kurum bütçesinin stratejik yönetim anlayışına uygun olarak, stratejik plan ve performans programına göre hazırlanması çalışmalarının yapıldığı, ayrıca ortaya çıkan tereddütü gidermek amacıyla 5018 sayılı Kanunda değişiklik yapılması yönünde değerlendirmelerin yapıldığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak Kurum bütçesinin, stratejik plan ve stratejik planın yıllık uygulamalarını gösteren performans programı esas alınarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BİLANÇOSU 31.12.2018			
AKTİF HESAPLAR		PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEM VARLIKLAR	804.814.962,32	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	415.495.098,24
10 HAZİR DEĞERLER	713.963.647,95	32 FAALİYET BORÇLARI	61.691.242,16
102 BANKA HESABI	631.246.732,70	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	61.691.242,16
105 DÖVİZ HESABI	82.716.915,25	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.628.872,67
12 FAALİYET ALACAKLARI	13.340.840,45	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	233.429,80
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	9.828.259,08	333 EMANETLER HESABI	2.395.442,87
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	3.504.258,24	34 ALINAN AVANSLAR	64.111.200,00
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	8.323,13	340 ALINAN AVANSLAR HESABI	64.111.200,00
14 DİĞER ALACAKLAR	66.429.633,63	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	287.063.783,41
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	66.429.633,63	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	5.845.836,28
15 STOKLAR	1.234.439,94	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	258.609,36
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.234.439,94	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	39.259.791,24
16 ÖN ÖDEMELER	4.144.282,01	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	241.699.546,53
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	4.144.282,01	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.656.392,95
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	5.702.118,34	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	2.656.392,95
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	5.702.118,34	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	2.656.392,95
2 DURAN VARLIKLAR	720.070.287,43	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.106.733.758,56
22 FAALİYET ALACAKLARI	153.041.193,90	50 NET DEĞER	530.231.020,03
222 GELİRLERDEN TEÇİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	151.072.087,15	500 NET DEĞER HESABI	530.231.020,03
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.969.106,75	51 DEĞER HAREKETLERİ	- 1.064,15
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	566.352.246,53	519 DEĞER HAREKETLERİ HESABI	- 1.064,15
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI	354.651.343,72	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.037.868.502,39
252 BİNALAR HESABI	168.983.709,19	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	1.037.868.502,39
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	29.641.653,06	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	- 783.344.863,17
254 TAŞITLAR HESABI	9.524.770,69	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	- 783.344.863,17
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	511.126.904,26	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	321.980.163,46
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	- 720.890.917,40	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	321.980.163,46
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	213.314.783,01		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	-		
260 HAKLAR HESABI	103.760.134,33		
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	- 103.760.134,33		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	664.918,22		
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	664.918,22		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	11.928,78		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	2.336.589,57		
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	- 2.324.660,79		
AKTİF TOPLAMI	1.524.885.249,75	PASİF TOPLAMI	1.524.885.249,75

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (GELİR/GİDER)

Ekono mik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomi k Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	Giderler Hesabı	3.432.277.165,77	600	Gelirler Hesabı	3.809.677.028,64
630 01	Personel Giderleri	118.361.715,70	600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.460.533.002,11
630 02	Sosyal Güvenlik Kur. Devlet Prım Gid.	13.037.533,18	600 04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	
630 03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	112.156.651,64	600 05	Diğer Gelirler	347.841.316,74
630 05	Cari Transferler	2.745.691.222,16	600 25	Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var Elde Edilen Gelirler	1.302.709,79
630 11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri		610	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI	55.419.699,41
630 12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		610 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	48.723.537,86
630 13	Amortisman Giderleri	320.727.565,10	610 05	Diğer Gelirler	6.696.161,55
630 14	İLK MADDE ve MALZEME GİDERLERİ	3.914.038,53		NET GELİR TOPLAMI	3.754.257.329,23
630 15	Karşılık Giderleri	4.533.843,61			
630 20	Silmen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	113.587.357,03			
630 25	Kamu İd Bedelsiz Ol Dev Mali Ol Var Kaynaklanan Giderler	10.000,00			
630 30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	257.238,82			
630 99	Diğer Giderler				
	GİDERLER TOPLAMI	3.432.277.165,77			
	GİDERLER TOPLAMI(A)	3.432.277.165,77			
	GELİRLER TOPLAMI(B)	3.809.533.002,11			
	İNDİRİM; İADE; İSKONTO TOPLAMI(C)	55.419.699,41			
	NET GELİR (D=B-C)	3.754.257.329,23			
	FAALİYET SONUCU (D-A)	321.980.163,46			

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Gider Taahhüt Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması ve Taahhüt Kartlarının Düzenlenmemesi;	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Konu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı'na yazı yazılmış, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 99161486-705.01-14126 sayılı ve 12/09/2018 tarihli ve taahhüt kartları başlıklı yazısında bütünlük muhasebe kapsamında çalışma ve iyileştirmelerin devam ettiği belirtilmiştir.